

168

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

H. MATEI – FL. PETRESCU

EXPEDIȚIA „ZERO K"

★★
★

EDITATĂ DE REVISTA „ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ"

HORIA MATEI – FLORIN PETRESCU

EXPEDIŢIA „ZERO K“

* * *

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
Anul VII – Nr. 168 – noiembrie 1961

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Pilotul Albert Coman, absolvent al Academiei de cosmonautică din Alma-Ata, este repartizat pe cosmoportul Laboratoarelor de temperaturi joase de lîngă București. Aici o cunoaște pe fiziciana Alina Nemțeanu, pentru care începe să nutrească o afecțiune adîncă.

În seara cînd laboratoarele își serbau douăzeci de ani de la înființare, profesorul Adrian Dragoș anunță că pregătirile pentru experiența „zero K" — atingerea punctului de zero absolut — sînt terminate. A doua zi, el intenționează să plece, cu cosmonava LTJB-3, într-o anumită regiune din Cosmos pentru a efectua experiența.

Asistenta Alina Nemțeanu, care știe că atingerea punctului de zero absolut (—273,16 grade Celsius) va declanșa o explozie de proporții gigantice, este convinsă că profesorul Dragoș își primejduiește viața. Împreună cu pilotul Albert Coman, ea încearcă să-l convingă să amîne experiența. Profesorul refuză, arătînd importanța deosebită pe care o prezintă, pentru știință, această experiență.

În ziua plecării, fiziciana Alina Nemțeanu nu este printre cei veniți să-l conducă, la cosmoport, pe Adrian Dragoș. După plecarea astronavei, profesorul o descoperă însă ascunsă în cabina de comandă.

Consilier științific: ing. fiz. TEODOR TAUTH — I. F. A.
Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

EXPEDIȚIA „ZERO K"

(Urmare din numărul trecut)

15

— Ne îndreptăm spre o regiune situată aproximativ în zona pe unde trec destul de des meteoriți, spuse liniștit Adrian.

Stătea în fața mesei de comandă a cosmonavei și urmărea jocul acelor indicatoare ale aparatelor de bord. Apoi începu să manevreze un dispozitiv, luminînd treptat ecranul care făcea să apară, sub privirile lor, regiunea indicată de Adrian. Spre deosebire de ecranele aflate la bordul cosmonavelor obișnuite, ecrane care reflectau asemenea imagini în plan, la acesta reprezentarea era spațială. Era un aparat de cea mai recentă construcție și una dintre numeroasele perfecționări cu care fusese înzestrată LTJB-3, nava de construcție specială destinată experienței „zero K".

— Regiunea aceasta e populată de o familie numeroasă de planete mici, avînd o masă mai mică decît sfertul globului nostru terestru. Înainte de epoca noastră, astronomii au demonstrat existența lor fără să le vadă, bazîndu-se pe studiul perturbațiilor planetei Marte. Sînt cunoscuți aproape trei sute de asemenea asteroizi. Zona a fost însă foarte puțin cercetată. Vîrtejurile de meteoriți fac ca piloții de cosmonave s-o ocolească. De altfel, în această zonă mai există și un cîmp de radiații extrem de ridicate, a cărui prezență pare inexplicabilă. Cosmonauții au dreptate cînd se feresc: două cosmonave cu expediții științifice avînd misiunea să studieze

natura acestui extrem de puternic cîmp de radiații au pierit în această zonă.

— Iată, într-adevăr, ceva încurajator, murmură Alina pe un ton glumeț.

Era fericită. După o îndelungată așteptare își dăduse seama că Adrian o iubea și prezența alături de ea a omului iubit o făcea foarte puțin sensibilă la primejdii.

Adrian zîmbi, auzindu-i remarca.

— O s-o scoatem noi la capăt, spuse el cu convingere. O strînse mai aproape de el și-i mîngîie părul.

— De ce ai ales tocmai această regiune? voi să știe Alina.

În grija lui de a diminua riscurile experienței, profesorul ascunsese, pe cît îi fusese cu putință, itinerarul lui LTJB-3.

— A fost o alegere îndelung chibzuită. Două fapte mi-au atras atenția asupra ei. După teoria curentă, asteroizii provin din masa unei planete care a fost lovită de o cometă. Dar, studiind lucrările mai vechi, atenția mi-a fost atrasă de o altă explicație dată de un astronom din epoca precosmică; acesta a arătat că asteroizii ar proveni dintr-o planetă care s-a sfărîmat brusc din cauza unei uriașe explozii interne. Pe vremea cînd s-a emis această ipoteză nu era cunoscută însă nici o forță capabilă să rupă în bucăți o planetă. De aceea, ipoteza nici n-a fost luată în seamă.

— Poate că a fost o explozie termonucleară.

— Poate. Și se mai poate ca peste două zile, cînd experiența „zero K" va avea loc, să mai cunoaștem încă o astfel de forță capabilă să provoace o explozie la scară cosmică.

— Crezi că pe această planetă din sfărîmăturile căreia s-au născut asteroizii a avut loc o explozie „zero K"?

— Cred că da.

— Dragul meu, de la tine am învățat, cînd eram studentă, că „pentru un om de știință orice fenomen este legat de întrebarea: de ce? De ce un lucru este așa și nu altfel? De ce a apărut cutare fenomen?" Am citat exact?

Adrian zîmbi:

— Ideea am preluat-o și eu de la unul dintre profesorii mei.

— Îmi amintesc și felul în care ai intonat cuvintele, aplecîndu-te ușor în față, cum faci totdeauna cînd vrei să subliniezi o idee.

— Adevărat? Nu-mi dădeam seama!

Alina rîse.

— De multe nu-ţi dădeai tu seama, rosti ea cu o intonaţie aluzivă.

Îi aruncă lui Adrian o privire afectuoasă, învăluitoare şi continuă:

— De ce crezi că a avut loc o explozie „zero K" pe această planetă care s-a sfărîmat?

— Mă bazez, în această presupunere a mea, pe existenţa radiaţiilor extrem de puternice. Aceste radiaţii reprezintă o formă a energiei. Durata lor în timp şi intensitatea neobişnuită, căreia nu i s-a găsit încă o explicaţie, au, după părerea mea, drept cauză o asemenea reacţie a materiei la zero absolut.

— Adrian! exclamă deodată Alina, care se afla lîngă masa de comandă, Adrian, motoarele cosmonavei nu mai funcţionează!

Profesorul se întoarse către tabloul de bord. Într-adevăr, indicatoarele de consum, de volum al carburantului, gradimetrul reacţiei termoionice, care măsura proporţia în care carburantul principal al rachetei purtătoare se epuiza, toate aceste aparate de control şi altele rămăseseră mute. În schimb, altimetrul spaţial, ce indica în permanenţă coordonatele navei faţă de centrul sistemului solar, era în mişcare, iar indicatorul de viteze arăta valori din ce în ce mai ridicate. De asemenea, osciloscopul indica traiectoria parcursă de cosmonavă după datele transmise în fiecare moment de aparatajul electronic.

Adrian rîse amuzat:

— Bineînţeles că motoarele nu funcţionează!

— Bineînţeles? Ce vrei să spui cu asta? Totuşi mişcarea noastră e accelerată.

— E adevărat... de vreme ce ne mişcăm...

— „Cădem", vrei să pui! Dacă motoarele nu funcţionează, dintr-o cauză sau alta, „cădem" în Cosmos. Nu-ţi dai seama?

Adrian o privi cu aceeaşi linişte. Fetei i se părea că-l vede la catedra sa.

— Nu avem, deocamdată, nici un motiv de îngrijorare, spuse el, indicaţiile aparatelor sînt exacte şi iată ce se în-

tîmplă: dacă îţi aminteşti, atunci cînd discutam planurile cosmonavei în laborator, m-ai întrebat cum vor rezista pereţii în faţa radiaţiei cosmice.

— Îmi aduc perfect de bine aminte. Atunci calculasem că, în împrejurări normale, ea poate străbate plăci de plumb de cîţiva metri grosime. Cred că în zona aceasta densitatea radiaţiei, forţa de pătrundere cu care izbeşte învelişul cosmonavei pun în primejdie viaţa cosmonautului.

— Ţi-e teamă, Alina?

Fata ridică ochii, uimită:

— Nu, nu mi-e teamă. Dacă mi-ar fi fost teamă, nu veneam aici, cu tine.

— Deocamdată nu avem motiv să ne alarmăm. Cosmonava noastră ne apără. LTJB-3 e o maşină minunată, evoluată faţă de tovarăşele ei de hangar, LTJB-1 şi LTJB-2. Acestea din urmă au un înveliş care absoarbe în bună măsură radiaţiile, dar pentru zona aceasta procedeul e cu totul insuficient. Împreună cu specialiştii Laboratoarelor de încercări cosmodinamice, am studiat condiţiile în care avea să se deplaseze LTJB-3 şi ne-am aflat în faţa următoarei probleme: ori pereţii cosmonavei trebuie să ofere protecţie şi atunci să îndeplinească funcţia unui ecran de plumb cu o grosime de aproximativ 200 de metri...

— Un asemenea aliaj n-a fost încă găsit.

— ...ori pereţii nu oferă protecţie, nu opresc radiaţiile cosmice, ci le deviază numai. Am ales a doua soluţie, am rezolvat problemele de proiectare şi construcţie, iar datorită acestei devieri cosmonava noastră înaintează, în momentul de faţă, cu motoarele stinse. Suprafaţa ei este astfel calculată încît particulele care ne lovesc îi transmit o parte din energia lor, făcînd-o să înainteze cu o viteză mult superioară celei pe care ne-ar da-o motoarele funcţionînd în regim maxim. Traiectoria cosmonavei a fost calculată în funcţie de aceşti parametri, astfel încît noi atingem în momentul de faţă viteze pe care nu le-a mai atins nici o altă cosmonavă înaintea noastră.

— De cîţiva ani nu m-am mai ocupat cu probleme de mecanică, recunoscu Alina.

— Soluţia Laboratoarelor de cercetări cosmodinamice este surprinzător de ingenioasă, spuse Adrian. De altfel, in

momentul de față, noi verificăm experimental, în condiții cosmice, principiile care au stat la baza calculelor de proiectare a cosmonavei. Potrivit principiilor mecanicii de pînă acum, un corp nu se mișcă accelerat decît în cazul în care este tractat sau propulsat. Jetul de radiație prin mijlocul căruia trecem ar trebui să nu aibă nici o influență sau să ne împingă înapoi, adică să ne frîneze mișcarea. Noutatea soluției dată de laboratoare constă tocmai în faptul că, datorită acestui jet, noi ne mișcăm înainte, ba chiar cu viteze superioare celor cunoscute pînă în prezent. Situația este similară celei în care ar funcționa jetul din spatele rachetei propulsoare. Numai că acesta ar veni dinăuntru, pe cîtă vreme noi avem de-a face cu un adevărat „fluid" de radiații care alunecă pe lîngă noi și produce un efect similar.

Alina îl urmărea atentă:

— Dacă am înțeles bine, cu cît cîmpul radiațiilor crește în intensitate, cu atît viteza noastră de înaintare sporește.

— Întocmai. Fluxul de particule încărcate emis de zona din fața noastră este deviat, respins, cu ajutorul cîmpului magnetic extrem de intens creat de bobinele speciale montate pe învelișul din partea frontală a lui LTJB-3; apoi fluxul de particule se lovește de spatele navei, unde se află două dispozitive asemănătoare unor aripioare. Izbindu-le, se realizează o forță de propulsie extrem de ridicată.

Alina se gîndi o vreme, pe urmă remarcă:

— Cele spuse de tine îmi amintesc de jocul copilăresc al spicului de grîu...

— ? !

— Da, chiar așa: ții spicul pe marginile mîinilor împreunate; miști miinile în sus și în jos, iar spicul, în loc să cadă, se ridică spre capetele degetelor. Spicul acesta e cosmonava noastră, iar mîinile care „se mișcă" sînt fluidul radiațiilor care alunecă pe lîngă noi.

Adrian rîse:

— Sistemul de a face asemenea comparații ți l-ai însușit de la cursurile mele?...

— Am fost o studentă conștiincioasă.

Alina făcu o reverență, ironică, dar nu malițioasă, apoi, uitîndu-se la profesor, continuă entuziasmată:

— Nu e minunat, Adrian? Nu e minunat să fii pioner al științei, să descoperi cauza fenomenelor, interdependența lor

şi legile obiective după care se conduc, să fii primul care smulgi naturii încă o taină, care verifică experimental o descoperire, să pui jaloanele unor noi acţiuni menite să facă viaţa oamenilor mai frumoasă, mai bogată ?...

...Cele citeva zile care urmară au trecut pentru Alina ca într-un vis. Discuţiile cu Adrian erau pe cît de interesante, pe atît de amuzante. După ceasuri întregi de discuţie, nu reuşeai să te plictiseşti ; aborda cele mai aride teme ştiinţifice şi ştia să le facă interesante, îşi presăra explicaţiile cu anecdote — ca aceea din revistă, cu cireşele — sau se amuza ca un copil de comparaţiile plastice ale Alinei, ca aceea cu jocul spicului de grîu.

Pentru Alina însă, prima parte a călătoriei cu LTJB-3 mai însemna încă ceva : era împreună cu Adrian, cu omul pe care-l iubea...

16

Comunicarea făcută prin radio de către Adrian că asistenta Alina Nemţeanu se află pe bordul lui LTJB-3 n-a surprins nici C.S.I.F. şi nici C.I.S.C., care urmăreau prin secţiile lor speciale desfăşurarea expediţiei „zero K". Autorizaţia de zbor era eliberată, itinerarul stabilit, traiectoria calculată — era cît se poate de firesc ca profesorul Adrian Dragoş să ia cu el încă un fizician, iar asistenta lui era, desigur, cea mai potrivită pentru aceasta.

Între colaboratorii Laboratoarelor de temperaturi joase de lîngă Bucureşti, ştirea a însemnat o surpriză şi a provocat oarecare nedumerire : nu faptul în sine, că Alina se afla la bordul lui LTJB-3, ci faptul că nimeni nu fusese dinainte înştiinţat. Cu deosebire nedumeriţi erau cei ce fuseseră pe cosmoport în după-amiaza decolării şi care nu văzuseră acolo decît pe Adrian.

Iar mecanicul Toma Faur tăcea îngîndurat, frămîntat de griji pe care nu le destăinuia. Dar asta n-a mirat pe nimeni, fiindcă Toma Faur era de felul lui un om tăcut şi nici în momentele sale de „exuberanţă" nu reuşeai să scoţi de la el mai mult de două sau trei cuvinte, şi acelea abia după o matură chibzuinţă din partea lui.

Cît despre mine, cînd am aflat că Alina e la bordul cosmonavei... ei, dar cu mine e altceva...

*

* *

În a patra zi de la decolare, cadranul lateral al radiolocatorului de pe LTJB-3 semnaliză o dungă albastră.

— Ne apropiem de asteroidul Hestia, pe care urmează să aibă loc experienţa noastră, spuse Adrian.

Vocea sa avea calmul obişnuit. Dar Alina îl cunoştea mult prea bine ca să se lase înşelată de această aparenţă.

Adrian era emoţionat, aşa cum fusese de puţine ori în viaţă. Simţea că se apropie momentul culminant care avea să încununeze strădaniile sale îndelungate. Sau poate avea să însemne o înfrîngere... Dar nu, nici nu trebuia să se gîndească la aceasta. Experienţa trebuie să reuşească. Omenirea va cîştiga o sursă nouă de energie, poate superioară tuturor celor pe care le cunoaşte pînă acum.

Cosmotelevizoarele pămînteşti nu puteau, la această distanţă, să urmărească ceea ce se petrece în acel unghер al sistemului solar. Dar Adrian ştia că mii şi sute de mii de oameni aşteptau veşti despre el şi despre experienţa „zero K". Se îndreptă spre televizorul cosmonavei şi, printr-un canal special de energie dirijată, făcu legătura cu Comitetul intercontinental pentru problemele studierii Cosmosului.

— Am ajuns în zona asteroidului Hestia, anunţă el. Efectul cîmpului radioactiv pronunţat a fost folosit în continuare pentru accelerarea vitezei cosmonavei, dînd rezultatele scontate. Puneţi în funcţiune sistemele de protecţie a Pămîntului. Pot începe experienţa?

Astrofizicianul de serviciu de la Observatorul central al C.I.S.C., fost coleg de şcoală şi prieten al lui Adrian, rămase o vreme tăcut. Apoi vorbi încet şi rar:

— Sistemele de protecţie funcţionează. Fii atent, Adrian. Nu te expune unor pericole inutile. Noi îţi urăm, cu toţii, succes!

Urmară cîteva clipe de linişte, apoi Adrian şi Alina auziră o nouă voce, metalică şi impersonală. Era o bandă magnetică a C.I.S.C. conectată de astrofizician în circuit:

„Se atrage profesorului Adrian Dragoş atenţia asupra măsurilor speciale pe care trebuie să le ia pentru protecţia sa personală !"

Adrian zîmbi :

— Întrerup legătura ! comunică el.

— Încă o dată, succes ! spuse astrofizicianul Observatorului central al C.I.S.C. Nu uita recomandaţiile. Succes, Adrian, succes !

— Cu bine, dragi prieteni !

Legătura fu întreruptă. Atît Adrian cît şi Alina se simţiră dintr-o dată înviorați. Legătura cu Pămîntul, cu frumoasa lor planetă, insufla tuturor cosmonauţilor optimism, încredere. Era una dintre legile nescrise ale călătoriilor în Cosmos. Cei doi îi simţiră forţa.

— Sîntem în faţa asteroidului Hestia, spuse Adrian. Iată-l.

Făcu să se ridice hublourile care acopereau fereastra-ecran centrală a astronavei ; corpul pitic al asteroidului, avînd un diametru de 24 de kilometri, apăru în imediata lor apropiere.

— Ne vom roti de cîteva ori în jurul său, apoi ne depărtăm cu circa zece mii de kilometri de el pentru a provoca explozia. Ştii în ce constă experienţa...

Alina făcu un semn afirmativ şi se aşeză în faţa tabloului de bord al cosmonavei, luîndu-şi în primire funcţia, după cum se înţeleseseră. Adrian urma să conducă efectuarea experienţei propriu-zise : era vorba să arunce, unul în calea altuia, două jeturi de particule de energie colosală. Ideea lui Adrian era pe cît de simplă, pe atît de ingenioasă : dacă în condiţiile de pe Pămînt, atingerea punctului de zero absolut prin scăderea temperaturii era un lucru imposibil, atunci în Cosmos acest lucru era posibil prin „absorbţie de energie", iar ca metodă avea să folosească frînarea bruscă a unui jet de particule prin ciocnirea lor cu un al doilea jet de particule. Datorită acestei frînări instantanee, primul sistem urma să-şi piardă, conform calculelor, întreaga energie şi să ajungă astfel la o temperatură de —273,16 grade Celsius, adică de zero grade Kelvin.

Cît priveşte asteroidul, acesta va servi ca un fel de combustibil, care va exploda el însuşi în momentul declanşării „reacţiei de zero" la suprafaţa lui.

Realizarea acestei idei simple şi îndrăzneţe depindea de precizia cu care fuseseră făcute calculele teoretice şi de modul

în care aveau să funcționeze aparatele și mecanismele cosmonavei.

— Adrian, privește ! rosti tulburată Alina la cea de-a 19-a rotație în jurul asteroidului.

Profesorul se întoarse către ecran. Suprafața ruptă, dar cu muchiile tocite de îndelungatele sale ciocniri cu praful meteoritic prezenta numeroase asperități.

Ceea ce îi atrăsese atenția Alinei era o coloană dintr-un material negru care se înălța bizar din fundul unei depresiuni. Coloana aceasta goală și șlefuită avea un aspect ciudat : tăiată romboidal și geometric regulat, descrescînd de la bază spre vîrf, ea nu putea fi cu nici un chip creată de fantezia naturii. Ceea ce se afla acolo, sub ochii lor, era opera unor ființe înzestrate cu gîndire, ființe care trăiseră, probabil, în urmă cu mii sau zeci de mii de ani în acest colț al Cosmosului.

Adrian manevră cosmonava spre o nouă rotație în jurul asteroidului.

— Este uimitor, fantastic, îngînă Alina, privind fascinată coloana. Ce poate fi asta ?

— Nu pot da un răspuns sigur, rosti încet Adrian, dar poate că...

— Ce anume ? întrebă Alina, fără să-și poată lua ochii de pe coloana neagră, misterioasă și tăcută, ce-și înălța laturile pe suprafața micului asteroid.

— Sîntem în apropiere de Marte, spuse Adrian, urmărind și el silueta aceea subțire. Unii astronomi sînt de părere că aici a existat o planetă pe care viața s-a dezvoltat în condiții aproximativ analoge celor de pe Pămînt. Dintr-un motiv sau altul, „oamenii" de pe această planetă, sfărîmată de o groaznică explozie, s-au îndreptat spre Marte. Au fixat întîi sateliți artificiali în jurul lui Marte și se pregăteau să-și părăsească planeta lor pentru a deveni marțieni, dar groaznica explozie s-a produs mai devreme decît se așteptau... Și totul a dispărut în adîncurile Cosmosului. Aceasta ar explica și taina, încă nedeslușită, a planetei Marte, ar explica de ce, în ciuda faptului că pare să aibă sateliți artificiali, nu s-a găsit nici o urmă care să indice existența, fie și cu milioane de ani în urmă, a unor ființe înzestrate cu rațiune...

— Se pare că se vor dezlega mai multe mistere decît credeam noi prin experiența „zero K", murmură Alina. Ar trebui să coborîm pe Hestia.

— Imposibil, n-avem mijloacele tehnice necesare. N-am prevăzut o astfel de eventualitate. Şi apoi ultraradiaţia...

— Atunci să efectuăm experienţa în alt loc.

Adrian clătină îngîndurat capul :

— Totul este calculat pentru acest loc. Parametrii experienţei se modifică dacă schimbăm locul, spuse el. Nu ştiu nici eu ce să fac. Ar trebui să consultăm C.I.S.C.

În cîteva clipe, legătura fu stabilită, şi întreaga omenire, care aştepta veşti despre felul în care decurgea experienţa „zero K", află despre amînarea neaşteptată a efectuării ei şi despre interesantele descoperiri de pe Hestia.

Adrian făcu un raport succint al observaţiilor cu privire la coloana romboidală, transmise dimensiunile ei, arătă că spectroscoapele speciale identificaseră că materialul de construcţie al coloanei era o rocă foarte dură de granit cu cuarţ şi feldspaţi pe armătură metalică, expuse apoi teoria lui cu privire la vechii locuitori ai Hestiei şi sateliţii artificiali ai lui Marte. Apoi întrebă dacă, în condiţiile noi, poate trece la îndeplinirea programului stabilit pentru experienţa „zero K".

Deliberarea celor din secţiile speciale ale C.S.I.F. şi C.I.S.C. n-a durat mult, în schimb a fost destul de agitată. Cei de la C.S.I.F. erau pentru trecerea imediată la efectuarea experienţei în conformitate cu programul. Unii dintre cei de la C.I.S.C. însă, şi în special cei care se ocupau cu cosmobiologia şi cu istoria civilizaţiilor cosmice, obiectară că urmele de activitate inteligentă de pe Hestia trebuie cercetate, propuseră amînarea experienţei „zero K", trimiterea unei astronave cu echipament special pentru diferite măsurători şi analize, luarea de fotografii şi aşa mai departe.

Pînă la urmă însă, fizicienii învinseră aducînd argumentul că este mult mai riscant să se îngăduie încă unei astronave să străbată acea zonă de ridicată radiaţie şi că, în orice caz, tocmai din cauza radiaţiilor neasemuit de puternice nici un om nu poate coborî pe asteroid. Iar în ceea ce priveşte măsurătorile şi analiza spectrală, acestea fuseseră în cea mai mare parte efectuate de profesorul Dragoş şi de fiziciana Nemţeanu...

În acest moment al discuţiilor, se produse o intervenţie neaşteptată : secţia specială a Institutului intercontinental de cibernetică transmise secţiilor respective ale C.S.I.F. şi C.I.S.C. că, în urma calculelor efectuate, experienţa „zero K" poate fi

deplasată de pe asteroidul Hestia pe asteroidul Ajax, aflat în aceeaşi zonă. După primirea comunicării de pe LTJB-3 şi în timpul discuţiei dintre fizicieni şi cosmobiologi, nici ciberneticienii nu-şi pierduseră, aşadar, vremea şi puseseră în funcţiune dispozitivele electronice de calcul, studiaseră condiţiile de pe asteroidul Ajax — foarte asemănătoare cu cele de pe Hestia — şi stabiliseră parametrii experienţei „zero K" în funcţie de noul amplasament.

În felul acesta, discuţia dintre fizicieni şi cosmobiologi luă sfîrşit ; la ora 22,23, ora centrală pămîntească, autorizaţia pentru experienţa „zero K" fu acordată şi LTJB-3 se îndreptă spre Ajax. O jumătate de oră mai tîrziu, Adrian Dragoş anunţă că este gata pentru experienţă şi comunicaţia dintre Pămînt şi cosmonava LTJB-3 fu întreruptă.

17

Cosmonava se depărtă de Ajax pentru a atinge distanţa prevăzută pentru experienţă.

— Distanţa : nouă mii de kilometri, anunţă Alina urmărind jocul acului pe cadranul micului ecran.

Mîna ei stîngă se întinse în lături şi o apucă strîns pe cea a lui Adrian, care îi venise, instinctiv, în întîmpinare. O secundă domni o tăcere mormîntală, adîncită parcă şi mai mult de zumzetul fin al dispozitivului de frînare. Apoi, în clipa cînd acul ajunse la zece mii, Alina declanşă mecanismul care producea cele două jeturi de energii colosale necesare exploziei de zero.

Ceea ce se întîmplă fu uimitor. Cu toate amortizoarele speciale ale cosmonavei, care făceau ca pasagerii să nu resimtă accelerări pînă la 100 g*, cei doi fură proiectaţi în peretele opus al cabinei. Cosmonava făcu un salt uriaş înapoi. Prin hubloul deschis al ferestrei-ecran apăru un spectacol unic : un glob imens, de mărimea a cîtiva sori — aşa cum e văzut Soarele de pe Pămînt —, izbucni într-o clipă pe locul unde fusese înainte Ajax. Globul acesta avea o culoare violetă cu uşoare nuanţe trandafirii, care se schimbară, încetul cu încetul, pînă la culoarea albă. Era un alb strălucitor, insuportabil pentru ochii omeneşti.

* g = valoarea acceleraţiei terestre, egală cu 9,81 m/s² *(n.a.)*.

În acelaşi timp, aparatele de bord marcară o creştere uluitoare a cîmpului de radiaţii. Din fericire pentru LTJB-3 şi pasagerii săi, construcţia cosmonavei, care permitea orientarea aripioarelor de propulsie, făcea ca ea să fie aruncată departe de glob cu o viteză fantastică.

În secunda următoare, globul strălucitor dispăru complet. Alina era buimăcită.

— Ne-am îndepărtat, murmură ea.

Adrian clătină afirmativ capul. Îşi revenise mai repede decît fata şi înregistrase tot ceea ce se întîmplase. Controlă aparatele montate la bordul lui LTJB-3 în vederea experienţei şi se încredinţă că presupunerile sale erau conforme cu realitatea.

— Nu e vorba numai de faptul că ne-am depărtat, spuse el. „Soarele" a dispărut. Energia exploziei a crescut însă pînă dincolo de limitele posibilităţii noastre de măsură. Priveşte aparatele.

Alina îi urmă sfatul şi se convinse că acele indicatoare se opriseră, ca lipite, de limita din dreapta a cadranului. Tot ce spusese Adrian era, din păcate, adevărat. Chiar şi viteza depăşise viteza-limită pentru care era construită cosmonava.

— Experienţa a reuşit, Alina ! Ajax şi-a încetat existenţa.

În vocea lui se distingea satisfacţia, bucuria succesului ca o încununare a unei munci rodnice.

Atît de mult discutata teorie a profesorului Adrian Dragoş se dovedise justă, conformă cu legile obiective ale naturii, se verificase experimental. Aşa cum presupusese, forţele nucleare de legătură fuseseră eliberate şi energia uriaşă, degajată astfel, se răspîndea, sub diverse forme, în spaţiul infinit al Cosmosului.

— Experienţa a reuşit, repetă el. Să sistematizăm toate datele culese. Să facem calculele. E timpul să ne punem pe lucru.

Îşi scoase ochelarii şi începu să-i şteargă cu gesturi febrile.

— Adrian, spuse încetişor Alina.

— Ce e, draga mea ?

— Cosmonava... Priveşte osciloscopul !

Linia acestuia indica o traiectorie rectilinie.

— Am fost scoşi din zona experienţei datorită forţei exploziei, spuse liniştit Adrian. Mi-am dat seama din primul mo-

ment. Nu știu unde ne aflăm și nici nu avem mijloacele să calculăm. Nu-ți ascund, Alina, că s-ar putea întîmpla să nu mai vedem niciodată Pămîntul. Altimetrul pentru stabilirea coordonatelor spațiale s-a defectat datorită exploziei. Tot așa și antena radiolocatorului și toate aparatele care aveau legătură cu exteriorul. S-ar putea să avem soarta celor două expediții științifice pierdute în zona asteroizilor. Evident că vom face tot ceea ce este posibil ca să ajungem pe Pămînt. Avem datoria să salvăm materialele experienței. Cei de pe Pămînt știu acum că experiența a reușit, au urmărit cu aparate perfecționate zona experienței, au adunat, probabil, și numeroase date din înregistrările aparatelor. Dar cel mai prețios material privitor la experiența „zero K" se află totuși aici, cu noi, pe LTJB-3.

Puseră în funcțiune sistemele telemetrice de control. Probele și verificările aparatelor arătară că situația se prezenta întocmai așa cum bănuiseră. Alina se lăsă pe speteaza fotoliului din fața tabloului de bord și întrebă visătoare :

— Crezi că n-o să mai revedem Pămîntul ? Mi-e dor de laboratorul nostru, de grădina tropicală cu terasele ei, mi-e dor de Albert și de Toma Faur, de toți colegii noștri...

Adrian clătină capul, preferind să nu răspundă.

Fără să se lase descurajată de tăcerea lui, Alina continuă :

— Mă gîndesc la un lucru foarte nostim : ce ai zice dacă puterea exploziei ne-ar fi aruncat chiar înspre Pămînt ?

— Cosmosul e infinit, Alina. Nu sînt nici una la un milion șanse să ne îndreptăm tocmai înspre Pămînt. Este mai probabil că în scurt timp vom ieși din sistemul nostru solar.

— Dar cei de pe Pămînt ne vor căuta, vor întreprinde ceva.

— Fără îndoială. Totuși e foarte problematic că vor reuși.

Se apropie de ea, îi puse miinile pe umeri și se uită drept în ochii ei :

— Alina, trebuie să privim adevărul în față : șansele noastre de întoarcere sînt minime. Nu știu unde ne aflăm, nu știu încotro ne îndreptăm. În afară de asta, viteza noastră e mai mare decît a celei mai perfecționate cosmonave existente pe Pămînt. Prin urmare, chiar dacă ai noștri — prin cine știe ce minune — ne-ar descoperi, tot n-ar putea face nimic.

— Și... dispozitivele noastre de frînare ?

— M-am gîndit și la asta. Le-am putea pune, eventual, în funcțiune. Dar la ce ar ajuta ? Am consuma numai carburantul,

care acum e mai prețios ca oricînd pentru noi. Cine știe, poate trecem pe lîngă un corp ceresc pe care putem coborî... Dacă am ști că am fost descoperiți și că o navă de salvare se îndreaptă spre noi, atunci bineînțeles că am acționa dispozitivele de frînare. Dar așa, la ce bun ? Totuși o să ne mai gîndim. Deocamdată să centralizăm datele experienței. În chestiunea frînării, cîteva ceasuri mai mult sau mai puțin nu mai contează.

Multă vreme, în cabină domni liniște deplină.

— Adrian, spuse într-un tîrziu Alina.

Profesorul ridică ochii de pe hîrtiile pe care le umpluse cu note.

— Îmi pare rău de Ajax, șopti ea. Îmi pare rău și pentru coloana de pe Hestia. Poate va da răspunsul la multe întrebări. Dar acum e prea tîrziu. Poate noi nu vom mai afla... De aceea îmi pare rău, Adrian.

Ocupat să urmărească indicațiile aparatelor și să formuleze problemele ce urma să le supună mașinii electronice de calcul, Adrian amînă pentru mai tîrziu comentariile. Era atît de copilăroasă Alina, atît de naivă și de sensibilă, era ea însăși în acest mod de a se exprima.

Ridică fruntea și îi zîmbi. Zîmbetul acesta cald o învălui, o făcu să se simtă fericită.

— S-ar fi putut să aflăm, într-adevăr, lucruri interesante, spuse el. Într-un fel, faptul că, inițial, am ales pentru experiența „zero K" tocmai pe Hestia a fost o întîmplare norocoasă. Altfel cine știe cîtă vreme ar mai fi trecut pînă la descoperirea coloanei.

— În orice caz, Adrian, să știi că n-a fost de loc o întîmplare faptul că m-ai găsit vîrîtă pe jumătate în spatele sintaformacusului.

Izbucniră amîndoi în rîs.

În timpul acesta, LTJB-3 se afla într-un loc pe care nimeni nu l-ar fi putut determina și înainta cu o viteză fantastică înspre o destinație pe care nimeni n-ar fi putut-o prevedea. În jurul ei se întindeau adîncurile fără de sfîrșit ale Cosmosului.

18

O dată cu toată lumea am aflat și eu de faptul că Alina se afla la bordul lui LTJB-3. Știrea a însemnat pentru mine o grea lovitură. N-am fost nici pe departe atît de surprins pe

cît au fost ceilalți colaboratori ai laboratoarelor noastre. Știam că Alina îl iubea pe Adrian, asistasem la convorbirea lor din seara precedentă și o auzisem spunînd: „Eu, în orice caz, voi fi cu tine." Abia acum aceste cuvinte ale ei căpătară pentru mine sensul lor adevărat.

Totuși știrea transmisă prin toate stațiile de televiziune a însemnat pentru mine o lovitură puternică. Am petrecut ceasuri îndelungi de frămîntare, incapabil să lucrez, măsurînd cu pași mari încăperile apartamentului meu, cu urechea atentă la radiotelevizor, care transmitea, la intervale regulate, veștile privitoare la felul în care decurgea experiența „zero K".

Viața Alinei era primejduită. Alina... Poate n-am s-o mai revăd. Acceptase singură toate riscurile pentru a fi împreună cu Adrian, cu omul pe care-l iubea. Nu era firesc? Și apoi nu participase și ea, alături de Adrian Dragoș, la elaborarea teoriei privind atingerea lui zero absolut, la pregătirea marii experiențe? Era firesc deci să participe și la efectuarea experienței.

N-am dormit toată noaptea care a urmat plecării lui LTJB-3 și nici în ziua următoare. Am ascultat comunicarea pe care Adrian a transmis-o cam la o jumătate de oră după plecarea astronavei, în care arăta că nu luase legătura mai devreme cu Observatorul central al C.I.S.C. din cauza unei pene la emițătorul său, fiind nevoit să aștepte douăzeci de minute pînă la reparare. N-am înțeles atunci cum de s-a putut întîmpla pana, dar nici n-am avut vreme să mă gîndesc la această chestiune fiindcă imediat după aceea Adrian a comunicat, cu vocea lui calmă, sobră — „oficială", cum îi ziceam noi — că asistenta Alina Nemțeanu se află pe bordul lui LTJB-3 și va lua parte la efectuarea experienței „zero K".

A doua zi, spre seară, au început comunicările despre mărirea apreciabilă a intensității ultraradiației. Am desfășurat o hartă mare a sectorului cosmic respectiv pe peretele camerei mele de lucru și am încercat să reconstitui itinerarul lui LTJB-3.

Constatările pe care le-am făcut m-au îngrozit: nava se îndrepta spre „zona celor trei sute de asteroizi", cum o numeam noi, una dintre cele mai periculoase zone din apropierea Pămîntului. La Academia de cosmonautică, studenții învățau, încă din primul an, că zona e populată de vîrtejuri de meteo-

riţi, că ultraradiaţia creşte brusc în apropierea ei, că în centrul ei se află un cîmp radioactiv extrem de ridicat. În parcul central al clădirilor ce adăposteşte Academia de astronautică din Alma-Ata se află un pantheon pe coloanele căruia sînt gravate numele participanţilor la cele două expediţii ştiinţifice care au pierit în această zonă.

Acum înţelegeam de ce Adrian ascunsese cu atîta grijă itinerarul lui LTJB-3. În cîteva rînduri îl întrebasem ce zonă alesese pentru experienţa „zero K" şi de fiecare dată răspunsese evaziv sau schimbase vorba. Acum înţelegeam şi de ce LTJB-3 fusese special amenajată împotriva ultraradiaţiei, pe care în împrejurări excepţionale putea chiar s-o folosească drept mijloc de propulsie.

Dar toate acestea nu schimbau cu nimic situaţia de fapt: împrejurările făceau ca expediţia „zero K" să fie cu atît mai primejdioasă, reduceau şansele de scăpare ale pasagerilor lui LTJB-3, ale lui Adrian şi ale Alinei...

În noaptea care a urmat, am căzut, frînt de oboseală, în patul meu şi am adormit — un somn greu, populat de vise fantastice. Era pentru prima oară, de mai multă vreme, că visam: se făcea că eram pe nava-şcoală a academiei noastre, iar profesorul nostru de practica pilotajului cosmonaval îmi arăta, prin fereastra-ecran, un vîrtej de bile lucioase, învîrtindu-se cu o viteză ameţitoare şi-mi spunea: „Aceasta este zona celor trei sute de asteroizi. Un pilot de cosmonavă care se aventurează în această zonă este pierdut. Ţine minte asta, Albert". Apoi îmi apăru Alina: ochii ei nu mai aveau sclipirea veselă, senină, ci erau întunecaţi, gura crispată nu reuşea decît să articuleze cuvintele: „Ajută-mă, Albert!"

M-am trezit cînd începuseră a miji zorii, m-am îmbrăcat în grabă şi am pornit spre hangarele cosmoportului nostru.

Ceea ce am făcut apoi este cu totul inexplicabil. Am făcut ceva absurd, iraţional, ceva cu totul lipsit de logică şi de sens; tensiunea nervoasă căreia îi eram pradă în acele clipe şi în zilele următoare nu putea constitui nicidecum o explicaţie.

Mai întîi l-am chemat la televizorul interior pe Toma Faur, trezindu-l din somn. Un sfert de ceas mai tîrziu, se afla în hangar lîngă mine:

— LTJB-2 e pregătită pentru zbor ? mă interesai.
— Nu. Verificarea aparatajului de bord nu s-a terminat.
— LTJB-1 ?
— Da.
— Carburant ?
— Plin.
— Pregătește pentru decolare.

Mecanicul nu păru mirat. Nu părea niciodată mirat. Și apoi putea să-și închipuie că plec, ca de obicei, pentru o scurtă verificare a navei în vederea unui zbor mai lung ce avea să urmeze. Dar în clipa cînd m-am urcat în ascensorul navei parcă murmurase : „E curată nebunie".

Imediat după ieșirea din păturile dense ale atmosferei, am îndreptat nava înspre „zona celor trei sute de asteroizi". Motoarele funcționau regulat, comenzile se supuneau ireproșabil. Bătrîna mea LTJB-1 ajunsese să mă cunoască bine, mă purtase de multe ori pe drumurile cosmice.

Nu m-am gîndit că ceea ce fac este o nebunie, că LTJB-1 este o navă veche, construită pentru cu totul alte scopuri, că încărca numai doi pasageri, așa că, dacă, printr-o minune, reușeam să-i ajung pe Alina și pe Adrian, tot nu-i puteam aduce înapoi pe Pămînt. Nu m-am gîndit nici la faptul că LTJB-3 era o navă ultramodernă, special amenajată pentru asemenea expediție, și dacă ea ar fi fost avariată, apoi eu, cu bătrîna mea LTJB-1, nu mai aveam nici umbra unei șanse...

Orele treceau, una după alta, fără să aducă nimic nou. Supravegheam aparatele de bord, indicatoarele de consum și de volum, mă bucuram că gradimetrul reacției termoionice, care la zborul precedent al lui LTJB-1 se defectase, funcționa acum normal. Era un mecanic de înaltă calificare Toma Faur al nostru. Din cînd în cînd calculam, cu ajutorul datelor furnizate de altimetrul spațial și al osciloscopului, locul unde mă aflam, verificînd dacă sînt, într-adevăr, pe itinerarul străbătut, cu treizeci și șase de ore înainte, de LTJB-3.

Radiolocatorul meu era în permanență deschis, branșat pe canalul pe care LTJB-3 comunica Pămîntului, în speță Observatorului central al C.I.S.C., rapoartele asupra felului în care decurge expediția. Așa am aflat, a treia zi după plecarea

mea, că LTJB-3 a ajuns în apropierea Hestiei. Am auzit apoi cuvintele astrofizicianului de la Observatorul central al C.I.S.C. : „Sistemele de protecție funcționează. Fii atent, Adrian, nu te expune unor pericole inutile. Succes !", care făcură să mi se strîngă inima.

Multă vreme am privit prin fereastra-ecran a navei, așteptînd să apară imaginea exploziei. Dar nimic nu se produse. Cîteva ore mai tîrziu, am căpătat explicația : Adrian anunța C.I.S.C. și C.S.I.F. despre descoperirea ciudatei coloane romboidale de pe Hestia și teoria lui asupra originii ei ; era minunat prietenul meu Adrian — pentru orice fenomen elabora pe loc o teorie.

Scurtă vreme, în sufletul meu miji speranța că LTJB-3 va primi dispoziția să se întoarcă. Urme de viață pe Hestia ! Era ceva deosebit, care merita a fi cercetat mai de aproape. Dar curînd speranța pe care o nutrisem se dovedi zadarnică: la ora 22,23, ora centrală pămîntească, expediția de pe LTJB-3 primi autorizația pentru experiența „zero K" pe asteroidul Ajax.

Treizeci de minute mai tîrziu, nava mea suferi o ușoară zguduitură și pe fereastra-ecran apăru un al doilea soare, pe care îl vedeam cel puțin tot atît de puternic ca și pe celălalt, cel „veritabil". Ajax încetase să mai existe. Dar LTJB-3 ? Dar Alina și cu Adrian ?

Tensiunea mea nervoasă crescu, alimentată de neliniște, de frămîntările mele, de întrebările cărora nu le puteam da răspuns. „Foarte bine ; dacă Alina nu mai e, dacă a pierit, împreună cu Adrian, în catastrofa pe care chiar ei au declanșat-o, apoi nu vor fi singurii..."

Stațiunea automată de pe Marte semnală în două rînduri că pierduse legătura cu cosmonava LTJB-3, că nu mai putea determina unghiul sub care se deplasa. Urmară apoi comunicări cu privire la rezultatele exploziei „zero K" așa cum le înregistrase stațiunea de pe Marte, cea mai apropiată. În încheierea celei de-a doua comunicări, astrofizicianul stațiunii emitea părerea că fluxul cu enormă energie a radiației cosmice, provocat de explozia „zero K", imprimase lui LTJB-3 o viteză uriașă, o deviase din traiectorie și avariase, probabil, unele aparate de bord

Cîteva ore m-am ocupat de calcule şi, ajutat de maşina electronică de calcul, am încercat să obţin direcţia probabilă către care era azvîrlită nava LTJB-3, îndepărtarea ei relativă şi absolută faţă de Pămînt şi de nava pe care mă aflam, traiectoria ei nouă. Am obţinut o serie de date, dar, din păcate, ele erau numai aproximative. Aceste calcule prevedeau că LTJB-3 se îndreaptă, în limitele unei largi probabilităţi, cu o mişcare uniformă şi viteză mare în direcţia constelaţiei Cancerului, mai precis în direcţia stelei schimbătoare cunoscută sub numele Algol sau Beta-Perseu. Am îndreptat pe LTJB-1 în direcţia în care, după calculele mele, aveam şanse să „tai drumul" lui LTJB-3.

Nu numai motoarele bătrînei LTJB-1 erau solicitate la maximum, dar şi nervii mei. Pentru prima oară de multă vreme, de cînd eram student la Academia de cosmonautică şi plecasem în cea dintîi expediţie cosmică, am avut simptomele pe care astromedicina le cunoaşte atît de bine: teama de singurătate, senzaţia aceea absurdă — care se produce şi există independent de raţiune — a golului imens împrejurul tău, a necunoscutului. Da, eu, Albert Coman, pilot de cosmonavă gradul I, absolvent al Academiei de cosmonautică din Alma-Ata, nu mă sfiesc să declar aici că după peste o mie două sute de zile petrecute în Cosmos am suferit de „rău de Cosmos", am simţit acea panică, acea nelinişte crescîndă care modifică toate stările organismului şi dă adeseori naştere unor acute crize nervoase.

În cele din urmă însă, voinţa învinse. Îmi impusei, folosind reacţiile conştiente, să elimin teama, să acţionez logic, să mă concentrez asupra activităţii legate de pilotarea navei. Am potrivit comenzile astfel încît nava să urmeze traseul indicat şi le-am încredinţat ghidajului electronic. Apoi am început să calculez rezistenţa navei faţă de ultraradiaţia crescîndă.

Deşi nu direct, ci deviat în direcţia constelaţiei Cancerului, LTJB-1 se apropia totuşi de centrul zonei unde avusese loc explozia. Bătrîna navă — LTJB-1 împlinise de curînd opt ani — era protejată normal împotriva ultraradiaţiei, cu un coeficient de siguranţă suplimentar. Distanţa mare de locul

experienței „zero K" micșora considerabil energia particulelor cosmice, dar se putea totuși ca aceasta să fie mai mare decît limita pe care o prevăzuseră constructorii lui LTJB-1.

Îmi impusei să nu mă mai gîndesc la aceasta, întorsei spatele contorului radiometric, care înregistra ultraradiația, și îmi concentrai gîndurile asupra unui singur scop: să găsesc pe LTJB-3, pe Adrian și pe Alina, să-i salvez sau să pierim împreună. În minte îmi reveniră fragmente din întîlnirile cu Alina, crîmpeie din cele ce-mi spusese: „...te socotesc cel mai bun prieten, Albert... ador violetele... ajută-mă, Albert...". Într-un tîrziu ajunsei să mă conving că Alina și Adrian trăiesc, că-i voi găsi, că-i voi salva... Din această clipă mă simții mai liniștit, stăpîn pe mine și luai în mîini ferme conducerea cosmonavei.

Ca niște antene uriașe și nevăzute ale unei gîze metalice, antene înfipte în infinit, radiolocatorul sonda adîncurile Cosmosului. Coborîi din nou jaluzelele ferestrei-ecran, și lumina stranie, mată, a stelelor pătrunse prin noaptea cosmică pînă la mine, fără să-mi mai producă acea groaznică teamă. Criza trecuse. Urmăream astrele, steaua dublă din constelația Leul, Orionul, apoi splendida stea roșiatică, de prima mărime, în care am recunoscut pe Aldebaran, pe urmă cunoscutul Car mare, ușor deformat din cauza perspectivei, alta decît cea de pe Pămînt. Iar alături o stea palidă — mica Alcor — care-mi amintea, de fiecare dată, de o piesă de teatru scrisă în ultimul veac al erei precosmice, piesă impregnată de parfumul cald și veșnic tînăr al dragostei, al vieții: „Steaua fără nume" a lui Mihail Sebastian. Nu era Alcor steluța lîngă care fusese descoperită cealaltă care căpătase numele Mona, după numele necunoscutei apărută pentru o clipă în viața modestului profesor de provincie și dispărută la fel? Mona... Alina... Și Alina apăruse în viața mea pe neașteptate...

M-am scuturat, cu un efort de voință, de aceste gînduri. Erau primejdioase în aceste momente, poate tot atît de primejdioase ca și „răul de Cosmos". Am privit contorul radiometric: ultraradiația crescuse peste limita prevăzută de indicatorul caracteristicilor lui LTJB-1. Deocamdată nu simțeam nimic, dar coeficientul de siguranță avea și el o limită. După aceea...

În acel moment, radiolocatorul semnală prezența unui corp în spațiu. Avea aproximativ forma și mărimea lui LTJB-3 și era numai la cîteva zeci de mii de kilometri. Vreme de mai multe secunde, care mi se părură mai lungi decît anii, n-am îndrăznit nici să respir. Întîlnisem pe cei pe care îi căutam? O găsisem pe LTJB-3?

19

Cu febrilitate, îndreptai nava spre acel corp, controlînd în permanență indicațiile aparatelor de bord. Contorul radiometric înregistra o creștere bruscă a ultraradiației; dar nu-mi păsa: fiindcă radiolocatorul, la rîndul său, semnala din ce în ce mai precis conturat prezența acelui corp în mișcare, la o distanță care se micșora încet, dar sigur.

După vreo două ore, forma lui LTJB-3 se distingea perfect pe ecranul radiolocatorului. Îi găsisem pe Alina și pe Adrian! Reușisem! Dar oare mai trăiau? Scăpaseră de șocul exploziei? Scăpaseră de efectele nocive ale ultraradiației din zona experienței? Nu cumva LTJB-3 nu mai transporta decît două cadavre? Întrebări la care nu puteam, din păcate, răspunde. Apelurile mele prin radioteleviziune rămăseseră fără răspuns.

Din urmărirea atentă a aparatelor dedusei că cealaltă navă mergea fără motoare, „cădea" în Cosmos. Probabil că Adrian — în cazul că mai trăia — își dăduse seama că șansele sînt minime și economisea carburantul, lăsînd nava să alunece împinsă de inerția mișcării sale pînă cînd avea să intre în sfera de gravitație a vreunui corp ceresc.

Profesorul și Alina știau, așadar, că sînt pierduți. Ce gîndeau oare? Ce simțeau? Mai trăiau sau nu?

Pe urmă am observat că LTJB-3 începe să se depărteze. Se depărta în același mod în care pînă cu cîteva secunde înainte se apropiase: încet, dar sigur. Avea o viteză mult mai mare decît LTJB-1. Dacă ar putea pune în funcțiune dispozitivele de frînare...

„Acum sau niciodată" — mă gîndii și acționai dispozitivul de accelerare, forțînd propulsoarele la maximum. În orice clipă, bătrîna LTJB-1 putea exploda: nu lucrase niciodată într-un asemenea regim de suprasolicitare. Pe cadranul indi-

catorului de viteze, acul tremura în jurul liniei transversale roșii care marca punctul maxim admis și porni apoi, încet, înainte, către indicațiile superioare : 25 000 ... 27 000 ... 29 000 ... 30 000, viteza limită, calculată de constructori în mod teoretic. Acul se lipi de marginea indicatorului și rămase acolo. Și acum, fie ce-o fi !

În acest timp, strigam în microfonul radiotelevizorului :

— Alo, Adrian ! Alo, Alina ! Mă auziți ? Trec pe recepție!

Dar aparatul meu rămînea mut.

Nava lor continua să se depărteze încet și sigur. Aveau, într-adevăr, o viteză fantastică, neatinsă încă pînă acum de vreo navă cosmică.

În acel moment, acul contorului radiometric se dezlipi de marginea cadranului și ușor începu să oscileze înapoi, spre stînga. Scăpasem de puternicul cîmp de ultraradiație, ne depărtam de el.

Continuai, cu desperare, apelurile :

— Alo, Alina ! Alo, Adrian ! Mă auziți ? Recepție !

Nici un răspuns nu veni. Îmi venea să sfarm, cu o lovitură de picior, blestematul aparat. Între timp, silueta lui LTJB-3 își pierdea precizia conturului, forma i se alungise mult și fugea spre stînga. Nu puteam înțelege ce înseamnă această alungire. Schimbai gama undelor emise de radiolocator, dar anomalia se păstra. Apoi un gînd mă fulgeră : suprafața ! Suprafața lui LTJB-3, construită special pentru a devia particulele cosmice, reflecta și o parte din undele emise de radiolocator sub alt unghi, provocînd alonja imaginii. Pentru mine, acum nu mai încăpea nici o îndoială că „goneam" în spatele lui LTJB-3 ! Din păcate, cu viteză mult prea mică...

Încercai din nou să intru în legătură cu cealaltă navă cosmică, emisei la început cîteva semnale puternice de apel, pe urmă chemarea obișnuită :

— Alo, Adrian ! Alo, Alina ! De ce nu răspundeți ?

Televizorul meu rămînea mut. Iar cealaltă navă se depărta, se depărta mereu.

Mă cuprinse deznădejdea, o deznădejde amară, răscolitoare. Indicatorul de distanță preciza că se află numai la o distanță de optzeci de mii de kilometri. Zburam unul în spatele celuilalt de mai mult de șapte ore din momentul în care

radiolocatorul meu semnalizase prezența celeilalte nave. Eram atît de aproape și totuși atît de departe!

La această distanță, semnalele-radio se recepționau de obicei în condiții optime. O singură explicație putea exista, o explicație care-și găsea confirmarea și în faptul că LTJB-3 „cădea" necontenit în Cosmos, cu motoarele stinse: pe bord nu mai exista nici o ființă vie.

M-am prăbușit în fotoliu și mi-am apăsat tîmplele în miini. Începeam să simt iar spaima, acea oribilă spaimă care mă cuprinsese de la plecarea de pe cosmoport, îmi pătrundea celulele creierului, nervii, pregnant, cu ascuțime insuportabilă. Luptam din răsputeri s-o alung, dar se strecura pe furiș, îmi provoca iar obsesia singurătății. În momentele acelea, rațiunea mea nu mai funcționa decît intermitent, simțeam spaima ca pe o senzație fizică, o durere ascuțită.

În clipa aceea, din difuzorul radiotelevizorului pătrunse pînă la mine o voce slabă, ca un zumzet, o voce abia auzită, dar atît de cunoscută:

— Alo! Aici LTJB-3! Aici LTJB-3! Trec pe recepție!

— Alina! am răcnit sărind din fotoliu. Alina! Sînt eu, Albert! Sînt cu LTJB-1! Sînt în spatele vostru! Mă vedeți, Alina? Sînt eu, Albert, cu LTJB-1!

În zăpăceala mea uitasem să trec pe recepție, răcneam din toată puterea plămînilor în fața microfonului și gesticulam ca un bezmetic. Dar imediat mi-am revenit și am branșat pe recepție.

Vocea Alinei, tot atît de slabă, dar clară, suna în urechile mele ca o muzică dulce:

— Antena s-a defectat. Probabil că mă auzi slab. Antena s-a defectat.

— Am înțeles, urlai. Mă vedeți? Sînt în spatele vostru, la optzeci de mii de kilometri. Mă vedeți?

— Nu. Radiolocatorul s-a defectat. Dar te auzim. E o surpriză, Albert! Cum ai ajuns aici?

Încetul cu încetul, celulele amorțite de spaimă ale creierului meu își recăpătau funcțiile. Mă așezai la loc în fotoliu, cu ochii țintă la ecranul radiolocatorului și pe indicatorul de distanță.

— Dispozitivele de frînare? întrebai.

— Cred că funcționează normal, veni răspunsul. Le-am pus abia de cîteva minute în funcțiune, de cînd ți-am auzit glasul. E o surpriză, Albert, tu aici!

Într-adevăr, silueta lui LTJB-3 apărea din ce în ce mai clar, distanța scădea treptat. Dispozitivele de frînare își făceau datoria. Am micșorat viteza lui LTJB-1 pînă la limita admisă, fiindcă îmi era teamă de un accident tocmai acum, cînd eram atît de aproape de țintă. Cu cîteva minute înainte nu-mi păsase de ce se va întîmpla cu mine, dar acum era altceva: Adrian și Alina trebuiau salvați... Alina...

După aproape opt ore pămîntești, LTJB-1 se lipi de sora ei mai nouă, de LTJB-3, care trecuse prin încercări atît de grele. Adrian și Alina avură oarecare dificultăți cu deschiderea ușii, dar pînă la urmă reușiră, și transbordarea decurse în bune condiții.

Alina mă îmbrățișă și mă sărută pe amîndoi obrajii:

— Este minunat ce ai făcut, Albert! Ești un om adevărat, un erou!

Cît despre Adrian Dragoș, acesta îmi strînse numai mîna; fără să mă întrebe cum am ajuns cu LTJB-1 în această regiune a Cosmosului, fără să dea cel mai mic semn de mirare, mă rugă... să-l ajut să-și transporte cutia etanșă în care avea calculele, înregistrările, benzile magnetice și notele făcute cu prilejul experienței „zero K".

Călătoria de întoarcere decurse în condiții normale. Singurul eveniment demn de remarcat este că a trebuit să abandonăm în Cosmos o mulțime de obiecte ca să ușurăm nava și s-o facem locuibilă pentru trei pasageri. Am aruncat pînă și fotoliul rulant din fața tabloului de comenzi. Dar cînd a venit rîndul formacusului am simțit o strîngere de inimă: îmi amintea de farsa pe care i-o jucasem Alinei în prima noastră călătorie — era aparatul care răspundea în locul meu la întrebările de termodinamică.

Hotărît lucru, sînt un sentimental incorigibil...

20

La început, nici nu mi-am dat seama că acțiunea mea cu LTJB-1 va provoca asemenea vîlvă.

Cînd am aterizat pe cosmoportul laboratoarelor, lîngă București, l-am găsit numai pe Toma Faur.

Am mîngîiat metalul rece al lui LTJB-1 şi i-am spus:

— Ţi-ai făcut datoria, bătrînico.

Toma Faur o privi cu un ochi critic şi priceput, apoi clătină capul trist:

— La fier vechi...

Chiar aşa s-a şi întîmplat. Bătrîna noastră LTJB-1 dăduse, în ultima ei călătorie, tot ce putuse da şi-i venise rîndul să pornească pe drumul pe care porneau, mai devreme sau mai tîrziu, toate cosmonavele: gura cuptoarelor de topit. Dar nu, nu toate cosmonavele aveau sfîrşitul acesta firesc. Se mai întîmplau şi cazuri ca al lui LTJB-3, care — după ce-şi făcuse datoria, contribuind la reuşita experienţei „zero K" şi la experimentarea propulsiei prin radiaţie — se pierduse avariată în Cosmos: o masă, o cantitate de materie condamnată să rătăcească, veşnic, în spaţiul nemărginit.

În drumul de întoarcere, n-am sesizat adevăratele proporţii pe care le luase, pentru cei de pe Pămînt, dramatica noastră călătorie. E drept că primisem, prin radioteleviziune, unele mesaje, ca:

— Secţia specială a C.S.I.F. felicită pe profesorul Adrian Dragoş pentru reuşita experienţei „zero K".

Sau:

— Secţia specială a C.I.S.C. felicită pe pilotul de cosmonavă de gradul I Albert Coman pentru salvarea profesorului Adrian Dragoş şi a asistentei Alina Nemţeanu, naufragiaţi în Cosmos de pe urma unui grav accident produs în timpul expediţiei „zero K".

Mesajelor primite în drumul nostru de înapoiere nu le-am acordat o prea mare importanţă. Aveam alte preocupări. Adrian era cufundat în calculele sale cu datele culese în timpul experienţei şi Alina era fericită că se întoarce pe Pămînt cu Adrian. Iar eu... eu pilotam pe LTJB-1 şi încercam să nu mă mai gîndesc la nimic.

Chiar din primele ceasuri după aterizarea noastră, am fost înconjuraţi de o uriaşă publicitate, care lua pe zi ce trece amploare. În special eram vizat eu. Ziarele şi jurnalele cine-

matografice, posturile de radio şi televiziune arătară puterea lor de pătrundere şi în cîteva zile cred că nu exista colţ al bătrînului nostru glob în care numele meu să nu fie cunoscut. Eram numit „un erou al Cosmosului", devenisem prototipul „omului contemporan", curajul meu era dat drept pildă. Timidele dojeni pentru faptul că am decolat fără autorizaţia C.I.S.C. se pierdură în noianul laudelor, al aprecierilor elogioase.

Am fugit, speriat de această avalanşă de popularizare, aici, pe malul Mării Negre. Mi s-a acordat, bineînţeles, un concediu. Aici petrecusem, în urmă cu un an, cele mai frumoase clipe din viaţa mea cu Alina. Şi cu Adrian... Ei n-au putut veni şi acuma cu mine. Experienţa „zero K"... referate către C.S.I.F., calcule, proiecte, perspective, conferinţe, pregătiri pentru un congres închinat dezbaterii noilor probleme născute din reuşita experienţei...

Dar nici aici n-am scăpat.

Alaltăieri, C.I.S.C. a făcut cunoscut că mi-a trecut numele în cartea sa de aur. Ieri, posturile de radioteleviziune au transmis ştirea că tehnicienii care construiesc cea de-a 12-a staţiune interplanetară au decis s-o numească „Albert".

Actuala mea adresă a devenit cunoscută, nu ştiu nici eu cum, şi zilnic primesc sute de radiograme de felicitare, din toate colţurile globului şi chiar de pe staţiunile interplanetare, de la copiii în vîrstă de cîţiva ani şi pînă la oamenii cei mai bătrîni.

Iată, am în faţa mea o revistă de ştiinţă pentru tineret — aceeaşi în care apăruse ultimul articol al lui Adrian despre atingerea punctului de zero absolut — care publică fotografia mea alături de planul navei LTJB-1 şi scrie, în cadrul articolului ce însoţeşte aceste fotografii : „Ceea ce a făcut pilotul Albert Coman cu o navă demodată ca LTJB-1 echivalează cu trecerea Atlanticului, pe furtună, într-o bărcuţă cu vîsle din primele veacuri ale erei precosmice..."

Ei bine, nu ! Mă îndoiesc că merit toate acestea. N-am decît meritul oricăruia dintre piloţii celor unsprezece cosmo-

nave care porniseră și ele în căutarea lui LTJB-3, dar nu au putut-o ajunge din cauza depărtării și a vitezei sale mari. Nu sînt un „erou al Cosmosului" și nu sînt tipul „omului contemporan".

Declar aici, sub semnătură proprie, că supun C.I.S.C. cele de mai sus pentru a decide în ce măsură sentimente umanitariste au fost la baza acțiunii mele, în ce măsură fapta mea își are izvorul în acea atitudine înaintată, proprie omului evoluat, care reflectă conștiința secolului nostru. În ceea ce mă privește, cred că acțiunea mea a fost dictată de dragostea pe care o port Alinei; această dragoste a împins pe un plan secundar singurul mobil care ar fi trebuit să mă îndreptățească în acțiunea mea: dragostea față de progresul umanității, față de Om.

Luînd în considerare toate acestea și adăugînd faptul că am plecat de pe cosmoportul de lîngă București încălcînd dispozițiile C.I.S.C., că am ascuns dragostea mea față de Alina, precum și că am ascuns cele de mai sus, lăsînd să fiu acoperit de o glorie nemeritată, inducînd în eroare sute de milioane de oameni, cer ca:

1. numele meu să fie șters din cartea de aur a C.I.S.C.,
2. cea de-a 12-a stațiune interplanetară să-și schimbe numele.

Supun aceste însemnări comisiei speciale a C.I.S.C.

Manuscrisul de față va fi transmis la împlinirea a 365 de zile petrecute de mine pe „Aldebaran".

ALBERT COMAN

pilot de cosmonavă gradul I,
pilot secund al expediției
științifice „Aldebaran".

EPILOG

Comisia specială a Comitetului intercontinental pentru studierea problemelor Cosmosului, luînd în considerare cele sesizate de Albert Coman, pilot de cosmonavă gradul I, pilot secund al expediției științifice „Aldebaran", respinge obiec-

ţiile aduse şi socoteşte că fapta eroică a sus-numitului este cea mai concludentă dovadă a conştiinţei sale sociale — forma cea mai înaltă, proprie omului, şi numai omului, de reflectare a ideilor, teoriilor şi concepţiilor izvorîte din condiţiile materiale ale societăţii în care trăieşte.

În consecinţă, comisia hotărăşte:

1. numele lui Albert Coman va figura în cartea de aur a C.I.S.C., alături de cele ale oamenilor eminenţi care au adus contribuţii de seamă la cucerirea Cosmosului,

2. cea de-a 12-a staţiune interplanetară se va numi, ca şi pînă acum, staţiunea „Albert".

3. la împlinirea a o sută de ani de la eroica faptă a pilotului de cosmonavă gradul I Albert Coman, se va inaugura un bust al sus-numitului în grădina centrală a Academiei de cosmonautică din Alma-Ata.

(urmează semnăturile preşedintelui şi ale membrilor comisiei speciale a C.I.S.C.)

CITITORII AU CUVÎNTUL

De curînd am terminat lectura completă a întregii Colecții, cu care ocazie am remarcat că în ultimii doi ani nivelul lucrărilor apărute s-a ridicat mult, atît din punct de vedere al temelor abordate cît și din punct de vedere artistic.

Dintre romanele apărute în Colecție, cele mai interesante sînt „Nebuloasa din Andromeda", „Paradoxala aventură", „Pasărea de piatră", „O iubire din anul 41042", „Turneul de primăvară", precum și recentul „Atentat în infraroșu".

Cu interes am parcurs povestirile în care sînt descrise ființe din alte lumi (apreciez imaginația scriitorilor în această direcție): „Cor Serpentis" (nr. 113—114) și în special „Glemra" (nr. 151), care m-a interesat și mi-a plăcut foarte mult.

Apreciez pentru originalitatea temelor alese și pentru forma lor literară (mulțumim traducătorilor!) lucrările sovietice „Rapsodia stelelor" (nr. 123), „Obiectivul 21" (nr. 129), „Întoarcerea din Cosmos" (nr. 135), „Cheia timpului" (nr. 138), „Întîlnirea din adîncuri" (nr. 141), „Ecuațiile lui Maxwell" (nr. 147), care, deși au o întindere mică, sînt deosebit de captivante. Dintre toate acestea, cea mai interesantă mi se pare „Cheia timpului" de A. și B. Strugațki.

Cu acest prilej, mă adresez scriitorilor noștri de literatură științifico-fantastică rugîndu-i să ne dea lucrări la fel de interesante ca acelea de mai sus.

Aspectul grafic al broșurilor este foarte bun: copertele sînt frumoase, tipărirea e corectă. Am o singură propunere: unele episoade ale lucrărilor ar fi mai atrăgătoare și mai bine înțelese dacă în interiorul fasciculelor ar figura 2—3 desene. Cred că aceasta ar îmbunătăți și mai mult prezentarea textului, ar ușura înțelegerea unor situații și ar plăcea tuturor cititorilor.

Sînt pentru reintroducerea paginii de cuvinte încrucişate, fie pe teme ştiinţifice, fie pe marginea unor lucrări apărute în Colecţie.

Aşteptăm apariţia a noi lucrări interesante.

BRATU IONEL
tehnician
Pucioasa
regiunea Ploieşti

Dragă redacţie,

Citesc cu multă pasiune conţinutul numerelor ce apar în Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" şi aceasta nu în scopul de a savura o lectură captivantă, ci datorită faptului că aceste lucrări interesante oferă o viziune clară asupra viitorului... Viitorul !... Acest viitor reprezintă cea mai strălucită parte din istoria omenirii : comunismul.

Natura va fi stăpînită de om, care, cu ajutorul raţiunii, îşi va croi un drum spre încununarea muncii sale — spre o viaţă fericită.

Mă impresionează în mod deosebit povestirile despre expediţii cosmice îndepărtate, aşa cum au fost „Nebuloasa din Andromeda" şi „Paradoxala aventură". Din împletirea întîmplărilor sentimentale cu noţiuni ştiinţifice rezultă pentru cititor o lectură totodată atractivă şi instructivă.

Mi-au plăcut în mod deosebit povestirea lui Ţiolkovski „In afara Pămîntului" şi povestirile semnate de scriitorii M. Solomon şi Horia Matei. De o reală originalitate mi s-a părut romanul apărut recent : „Prizonierii beznei de foc" de talentatul scriitor sovietic Boris Fradkin.

Împărtăşesc dorinţa unanimă ca publicaţia să apară dacă este posibil săptămînal.

ŞTEFĂNESCU ALEXANDRU
elev cl. a VIII-a
Şcoala medie Nr. 2-Suceava

Citiţi în viitoarele numere ale Colecţiei nuvela ştiinţifico-fantastică a lui I. ZABELIN

„O TRAGEDIE DINCOLO DE CERCUL POLAR"

Verbinin — acela care istoriseşte întîmplările acestei lucrări — şi prietenul său Beriozkin au construit un aparat în stare să reproducă în modul cel mai obiectiv şi precis imagini din trecut. Cu ajutorul acestui cronoscop, ei reuşesc, pas cu pas, să reconstituie aventurile dramatice ale unei expediţii ruse în ţinuturile arctice.

Acţiunea povestirii este pasionantă datorită modului în care minunata maşină electronică descifrează o mulţime de întîmplări legate de dispariţia goeletei polare „Zarea 2". Pînă la urmă însă, cronoscopul ajunge într-un impas, adică la limita posibilităţilor lui. Dar intervenţia inteligenţei omeneşti reuşeşte să dezlege pînă la capăt deznodămîntul neaşteptat al misterioaselor peripeţii.

Tiparul : Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu



Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Ştiință şi tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)



Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PRETUL 1 LEU